

UCHWAŁA
z dnia 25.09.2018 r.
w sprawie wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna
Panu dr Marcinowi Kurowskiemu
podjęta przez Komisję Habilitacyjną powołaną
przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów

Na podstawie art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2003 r., Nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011 r., Nr 84, poz. 455, Dz. U. z 2014 r., poz. 1852, Dz. U. z 2016 r., poz. 882), została powołana Komisja Habilitacyjna 12 lutego 2018 roku przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego Pana dr Marcina Kurowskiego, wszczętego 27 września 2017 roku w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna, w składzie:

Przewodnicząca: prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska

Sekretarz Komisji: dr hab. Marta Wiszniewska

Recenzent: prof. dr hab. Maciej Siedlar

Recenzent: prof. dr hab. Jacek Roliński

Recenzent: prof. dr hab. Jolanta Walusiak-Skorupa

Członek Komisji: prof. dr hab. Jan Kuś

Członek Komisji: prof. dr hab. Mariola Śliwińska-Kowalska

Komisja habilitacyjna po zapoznaniu się z autoreferatem, opiniami recenzentów i pozostałych członków Komisji dotyczących całokształtu dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego, a w szczególności osiągnięcia naukowego prezentującego cykl prac zatytułowanych „*Kliniczne i immunologiczne wykładniki astmy u sportowców*”, określonego w przepisie art. 16, ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.) oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1383) na posiedzeniu 25.09.2018 r. wyraziła pozytywną opinię na temat osiągnięć naukowo-badawczych i dydaktyczno-organizacyjnych Pana dr Marcina Kurowskiego i podjęła

jednomyślnie uchwałą o nadaniu stopnia
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych
w dyscyplinie medycyna
Panu dr Marcinowi Kurowskiemu

Uchwała podjęta została w głosowaniu jawnym, wobec braku wniosku Kandydata o przeprowadzenie głosowania w trybie tajnym, na podstawie art. 18 a, ust. 8 i 9 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.).

Z uwagi na brak uzasadnionych wątpliwości ze strony Komisji nie została przeprowadzona rozmowa z Kandydatem nt. jego osiągnięć i planów naukowych (art. 18 a, ust. 10 ustawy z dnia 14 marca 2003r.).

Sekretarz Komisji
dr hab. Marta Wiszniewska

Przewodniczący Komisji
prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska

Wiszniewska

Anna Wiela-Hojeńska

**Uzasadnienie opinii Komisji Habilitacyjnej dotyczącej
wniosku złożonego do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów
przez Pana dr Marcina Kurowskiego
w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego**

Na podstawie art. 18 a, ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., Nr 65, poz. 595, z późn. zm.), Komisja habilitacyjna powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów pozytywnie zaopiniowała wniosek, w dniu 25.09.2018 r., o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych, w dyscyplinie medycyna, Panu dr Marcinowi Kurowskiemu.

Działalność zawodowa

Dr Marcin Kurowski jest lekarzem, specjalistą chorób wewnętrznych i alergologii, w trakcie specjalizacji z immunologii klinicznej. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskał w roku 2004 na podstawie przewodu doktorskiego i obrony dysertacji pt. „*Farmakoprofilaktyka objawów sezonowego alergicznego nieżytu nosa z zastosowaniem leku antyleukotrienowego i wybranych leków przeciwhistaminowych*” przeprowadzonych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Promotorem pracy był prof. dr hab. med. Paweł Górski.

Kandydat ukończył studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi (obecnie Uniwersytet Medyczny w Łodzi), uzyskując w roku 1999 dyplom lekarza. Staż podyplomowy odbył w latach 1999-2001 w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym nr 1 im. N. Barlickiego w Łodzi. Po odbyciu stażu podyplomowego rozpoczął studia doktoranckie w Klinice Pneumonologii i Alergologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi pod opieką naukową prof. dr. hab. Pawła Górskiego zakończone obroną wspomnianej wyżej rozprawy doktorskiej. Od 2004 r. do chwili obecnej jest zatrudniony w Klinice Immunologii, Reumatologii i Alergii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi kierowanej przez prof. dr. hab. med. Marka L. Kowalskiego początkowo na stanowisku asystenta, a od 1 grudnia 2008 r. na stanowisku adiunkta.

W latach 2002 — 2003 Habilitant odbył roczny staż naukowy w Imperial College w Londynie w ramach stypendium *European Respiratory Society* (ERS). W laboratorium kierowanym przez profesorów Iana M. Adcocka i Petera Barnesa zapoznał się z technikami hodowli komórkowych oraz metodami biologii molekularnej, co później wykorzystał w dalszej pracy naukowej. W ramach pracy w Klinice Immunologii, Reumatologii i Alergii zaangażowany był między innymi w rozwijanie działalności Pracowni Immunologii Molekularnej znajdującej się w jej strukturach.

Dorobek naukowy

Całkowity dorobek naukowy dr Marcina Kurowskiego (zgodnie z analizą bibliometryczną przeprowadzoną przez Dział Zarządzania Wiedzą IMP w Łodzi) obejmuje:

- 12 prac oryginalnych opublikowanych w czasopismach z listy filadelfijskiej o łącznej punktacji IF 29,580 (MNiSW 277);
- 2 prace oryginalne w czasopismach spoza w/w listy o łącznej punktacji 11 pkt. MNiSW;
- 2 prace poglądowe opublikowane w czasopismach z listy filadelfijskiej o łącznej punktacji IF 13,696 (MNiSW 85);
- 10 prac poglądowych w czasopismach spoza w/w listy – 27 pkt. MNiSW;
- 8 rozdziałów w monografiach bądź podręcznikach;
- 2 publikacje w suplementach/wydaniach specjalnych czasopism.

Łączny **Impact Factor** publikacji dr Marcina Kurowskiego wynosi **43,276** a łączna punktacja **MNiSW 400**. Prace oryginalne, których jest on pierwszym bądź ostatnim autorem mają łączną wartość **IF=14,887 i 162 pkt. MNiSW**. Prace Habilitanta cytowane były (wyłączając autocytowania) 256 razy wg bazy SCOPUS, 155 razy wg bazy Web of Science oraz 119 razy wg bazy Web of Science Core Collection (dane z dn. 22.09.2017r.). **Indeks Hirscha** dorobku Kandydata wynosi 7 (wg SCOPUS), 6 (wg Web of Science) oraz 5 (wg Web of Science Core Collection).

Dodatkowo Habilitant jest autorem lub współautorem 44 referatów lub doniesień zjazdowych prezentowanych na kongresach krajowych i międzynarodowych.

Jego zainteresowania naukowe po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych dotyczyły:

- zjawiska alternatywnego składowania (splicingu) komórkowego pre-mRNA w leukocytach krwi obwodowej chorych na astmę oraz osób zdrowych, z uwzględnieniem nadwrażliwości na NLPZ;
- przekazywania sygnału przez receptory Toll-podobne (TLR) i oceny efektów stymulacji TLR2 i TLR4 na syntezę mediatorów zapalenia przez komórki jednojądrowe krwi obwodowej chorych na RZS, pacjentów ze zmianami zwyrodnieniowymi stawów oraz od osób zdrowych;
- badania związku predyspozycji do rozwoju astmy i alergii z obecnością polimorfizmów pojedynczych nukleotydów (SNP) w genach kodujących białka biorące udział w nieswoistej odpowiedzi immunologicznej – dokonano oceny związku występowania wybranych SNP w genach kodujących cząsteczki CD14 (receptor lipopolisacharydu bakterii Gram-ujemnych) oraz TLR4 i TLR9 (receptor Toll-podobny typu 4 i 9) z fenotypowymi cechami alergii atopowej w kontekście ekspozycji na alergen roztoczy kurzu domowego;
- oceny wpływu zakażenia wirusem paragrypy typu 3 (PIV3) na syntezę i uwalnianie interferonu (IFN-) γ oraz cytokin prozapalnych przez komórki nabłonka górnych dróg oddechowych;
- oceny różnych technik pozyskiwania materiału biologicznego z nabłonka nosa (płukanie, szczytkowanie, wymaz oraz aspirację (zasysanie)) dla oceny zakażeń wirusowych górnych dróg oddechowych.

Analizując przedstawiony powyżej dorobek naukowy dr Marcina Kurowskiego **prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa** stwierdza, że: „osiągnięcia naukowo-badawcze po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych ogniskowały się wokół mechanizmów zapalenia alergicznego” oraz „zaowocowały publikacjami z wysokim współczynnikiem wpływu”. Recenzentka podkreśla także, że „przedstawione w rozprawie habilitacyjnej problemy badawcze stanowią kontynuację i rozwinięcie wcześniejszych zainteresowań naukowych”.

Prof. dr hab. med. Maciej Siedlar zwraca uwagę, że „zainteresowania naukowe Kandydata są ściśle związane z konsekwentnie prowadzonymi badaniami dotyczącymi przede wszystkim kwestii immunopatologii odpowiedzi alergicznej, badanych również na poziomie molekularnym”.

Wszyscy recenzenci podkreślają zaangażowanie Habilitanta w realizację projektów krajowych i międzynarodowych: projektu GA2LEN (*Global Allergy and Asthma European Network*) - sieci doskonałości w ramach 5. Programu Ramowego UE; grantu nr 5981/B/P01/2011/40 finansowanego przez MNiSW; projektu Centrum Badań nad Zdrowym Starzeniem (*Healthy Aging Research Center - HARC*) finansowanego przez Unię Europejską; projektu iFAAM (*Integrated Approaches to Food Allergen and Allergy Management*) finansowanego w ramach 7. Programu Ramowego Unii Europejskiej.

Recenzenci zauważają także, że Habilitant jest aktywnym członkiem towarzystw naukowych [*European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI)* i Polskiego Towarzystwa Alergologicznego (PTA)], w strukturach których pełni, bądź pełnił istotne funkcje. W latach 2011-2015 był sekretarzem, a w latach 2015-2017 przewodniczącym Grupy Zainteresowań „*Allergy, Asthma and Sports*” w ramach EAACI. W latach 2005-2009 był przewodniczącym Sekcji Młodych Alergologów, a od czerwca 2011 jest sekretarzem grupy zainteresowań „*Alergia, Astma i Sport*” w ramach PTA. Ponadto, trzykrotnie był członkiem komitetów naukowych Zjazdów *European Academy of Allergy and Clinical Immunology*, a od czerwca 2017 jest członkiem zarządu (Board Member) Sekcji Astmy w strukturach EAACI. Dr Marcin Kurowski czynnie uczestniczy w corocznych kongresach EAACI, podczas których w ostatnich latach wygłaszał wykłady na zaproszenie organizatorów, co – w opinii **prof. dr hab. med. Jolanty Walusiak-Skorupy** – „świadczy o niekwestionowanym autorytecie międzynarodowym dr. Marcina Kurowskiego”.

W recenzji **prof. dr hab. med. Maciej Siedlar** wskazuje ponadto, że Habilitant „za swą działalność naukową otrzymał dwie nagrody – zespołową nagrodę Ministra Zdrowia oraz nagrodę im. prof. Obtułowicza za rozprawę doktorską, a także dwie nagrody za najlepsze doniesienia badawcze na międzynarodowych zjazdach naukowych”.

Prof. dr hab. med. Maciej Siedlar oraz **prof. dr hab. med. Jacek Roliński** uznają dorobek naukowy Kandydata za „skromny”, jednak spełniający wymogi stawiane w postępowaniach habilitacyjnych. Zdaniem **prof. dr hab. med. Jacka Rolińskiego** dorobek naukowy dr Kurowskiego

„ma (...) charakter nowatorski” oraz „wskazuje na zdolność Habilitanta do samodzielnej pracy, jak również nawiązywania współpracy z innymi ośrodkami naukowymi”.

Ocena osiągnięcia stanowiącego podstawę postępowania habilitacyjnego

Przedłożona do oceny rozprawa habilitacyjna pt. „Kliniczne i immunologiczne wykładniki astmy u sportowców” jest monotematycznym cyklem pięciu publikacji (łączny IF=8,782), w których dr Marcin Kurowski jest pierwszym autorem. Dodatkowo **prof. dr hab. med. Jacek Roliński** wskazuje, że „załączone oświadczenia wszystkich współautorów potwierdzają, że wkład Kandydata w prezentowane prace jest wiodący, a on sam swój udział procentowy szacuje na 65-70%”.

Na osiągnięcie habilitacyjne dr Marcina Kurowskiego składają się następujące prace:

1. Kurowski M, Jurczyk J, Krysztofiak H, Kowalski ML. Exercise-induced respiratory symptoms and allergy in elite athletes: Allergy and Asthma in Polish Olympic Athletes (A2 POLO) project within GA2 LEN initiative, Clin Respir J 2016, 10,231-238. (IF=2.356; MNiSW 20);
2. Kurowski M, Hołdrowicz M, Kowalski ML. Objawy astmy i alergii wśród młodzieży uprawiającej wyczynowo pływanie i zapasy. Alergia Astma Immunologia 2014; 19 (3): 165-169 (IF=0; MNiSW 6);
3. Kurowski M, Jurczyk J, Jarzębska M, Moskwa S, Makowska JS, Krysztofiak H, Kowalski ML. Association of serum Clara cell protein CC16 with respiratory infections and immune response to respiratory pathogens in elite athletes, Respir Res 2014 Apr 15;15:45. doi:10.1186/1465-9921-15-45 (IF= 3.093; MNiSW 35);
4. Kurowski M, Jurczyk J, Moskwa S, Jarzębska M, Krysztofiak H, Kowalski ML. Winter ambient training conditions are associated with increased bronchial hyperreactivity and with shifts in serum innate immunity proteins in young competitive speed skaters. Arch Med Sci doi: 10.5114/aoms.2017, 69438 (IF=1.969; MNiSW 30);
5. Kurowski M, Jurczyk J, Olszewska-Ziąber A, Jarzębska M, Krysztofiak H, Kowalski ML. A similar pro/anti-inflammatory cytokine balance is present in the airways of competitive athletes and non-exercising asthmatics. Adv Med Sci 2017 Aug 16;63(1):79-86. doi: 10.1016/j.advms.2017.07.004. (IF=1.364; MNiSW 15).

Prof. dr hab. med. Maciej Siedlar wskazuje, że „podstawowym problemem naukowym omawianym w przedstawionych badaniach była próba oceny nie w pełni poznanych uwarunkowań związanych z występowaniem astmy u sportowców ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów nieswoistej odpowiedzi immunologicznej”.

Powyższemu celowi naukowemu przyporządkowano następujące szczegółowe zadania badawcze:

- Ocena częstości występowania astmy i alergii wśród sportowców wyczynowych na podstawie badań kwestionariuszowych oraz badania klinicznego.
- Poszukiwanie związku obecności infekcji układu oddechowego oraz stężeń białek immunomodulujących z występowaniem objawów astmy i alergii wśród sportowców.
- Ocena wpływu warunków atmosferycznych oraz obciążenia wysiłkiem fizycznym na stężenie wybranych białek nieswoistej odpowiedzi immunologicznej.
- Badanie zmian stężeń tych białek w kondensacie powietrza wydychanego (EBC) i wydzielinach nosowych pod wpływem prowokacji wysiłkiem fizycznym.

Analizując pierwszą z prac składających się na cykl publikacji **prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa** pisze: „Badaniem objęto 222 sportowców, tzw. „szerokiej kadry” reprezentacji Polski na Igrzyska Olimpijskie w Pekinie w 2008 roku. W badaniu kwestionariuszowym 28,4% sportowców zgłaszało co najmniej jeden objaw astmy indukowanej wysiłkiem fizycznym. W odniesieniu do objawów astmy nie obserwowano istotnych różnic w częstości ich występowania między sportowcami uprawiającymi dyscypliny wytrzymałościowe i niewytrzymałościowe (endurance vs. non-endurance). Ocena kliniczna pozwoliła na rozpoznanie astmy u 11,3% badanych, przy czym przed włączeniem do badania jedynie u 5,9% sportowców rozpoznano astmę, a 8,6% sportowców deklarowało przyjmowanie leków przeciwastmatycznych. Atopię definiowaną jako obecność dodatniego wyniku punktowego testu skórniego (PTS) z co najmniej jednym alergenem stwierdzono u 38,9% badanych. Zwrócono także uwagę na podnoszoną coraz częściej rolę alergenów karalucha w

patogenezie alergii układu oddechowego wykazując nadwrażliwość na te alergeny u 10,3% sportowców.

Kolejnym elementem świadczącym o wysokiej wartości pracy jest wykorzystanie bardzo nowoczesnego narzędzia, czyli kwestionariusza AQUA (*Allergy Questionnaire for Athletes*) opracowanego przez Boniniego i współpracowników do badań przesiewowych sportowców wyczynowych w kierunku chorób alergicznych.

Jednym z najważniejszych wniosków tej pracy jest stwierdzenie, że u sportowców wyczynowych częstość występowania objawów typowych dla astmy i alergii układu oddechowego znacznie przewyższa częstość rozpoznania tych schorzeń. Obserwacja ta ma ważne znaczenie praktyczne, co zwiększa dodatkowo wartość pracy, gdyż niedodiagnozowanie astmy i alergii u uprawiających wyczynowo sport może wpływać na osiągnięte wyniki oraz znacząco upośledzać jakość życia sportowców, a w związku z tym istnieje konieczność edukacji sportowców, kadry trenerskiej i sportowego personelu medycznego w zakresie astmy i chorób alergicznych."

W kolejnej pracy Habilitant – w opinii **prof. dr hab. med. Macieja Siedlara** – dowiódł, że „w grupie młodzieży uprawiającej wyczynowo pływanie bądź zapasy intensywny, regularny wysiłek fizyczny – zwłaszcza wykonywany w niekorzystnych warunkach środowiskowych – może mieć negatywny wpływ na drogi oddechowe i prowadzić do rozwoju nadreaktywności oskrzeli będącej wykładnikiem przewlekłego stanu zapalnego”. Zdaniem Recenzenta interesujący jest brak związku dodatnich wyników próby odwracalności obturacji, jak również nieswoistej wziewnej próby prowokacyjnej z obecnością deklarowanych objawów typowych dla astmy i alergii dróg oddechowych. W swojej recenzji **prof. dr hab. med. Maciej Siedlar** zaznacza, że według Habilitanta „wy tłumaczeniem tej paradoksalnej rozbieżności może być mylna interpretacja przez sportowców objawów nominalnie chorobowych uważanych przez nich za normalne objawy związane ze zmęczeniem spowodowanym intensywnym treningiem lub rozwojem przewlekłych zmian zapalnych w drogach oddechowych, których jedynym klinicznym wykładnikiem jest ich nadreaktywność na bodźce nieswoiste”. W konkluzji tej samej pracy Habilitant stwierdza, że próba odwracalności obturacji oskrzeli oraz wziewna próba prowokacyjna z metacholiną mają ograniczoną wartość diagnostyczną w odniesieniu do astmy indukowanej wysiłkiem.

Ocena stężeń białka CC16 w surowicy krwi sportowców wyczynowych, jak również poszukiwanie związku stężeń CC16 z obecnością objawów astmy i alergii, infekcji układu oddechowego oraz z wykładnikami swoistej humoralnej odpowiedzi na infekcję wybranymi patogenami oddechowymi stanowiły temat trzeciej publikacji wchodzącej w skład cyklu przedstawianego przez Habilitanta. Badanie przeprowadzono w grupie 203 polskich sportowców-olimpijczyków, a uzyskane wyniki wskazują, że zmniejszone stężenie CC16 posiadającego właściwości przeciwzapalne może przyczyniać się do zwiększonej podatności na infekcje układu oddechowego u osób uprawiających regularnie wysiłek fizyczny na poziomie wyczynowym. Pośrednio na immunomodulujące właściwości CC16 wskazują także dodatnie korelacje surowiczego stężenia tego białka oraz przeciwciał klasy IgG swoistych dla wybranych patogenów powodujących infekcje układu oddechowego. Fakt, że istotne dodatnie korelacje obserwowano przede wszystkim u sportowców atopowych, sugeruje – w kontekście niestwierdzenia różnic między stężeniami CC16 u sportowców atopowych i nieatopowych – możliwą rolę atopii jako czynnika modyfikującego *per se* odpowiedź immunologiczną na wirusowe patogeny oddechowe. W ocenie **prof. dr hab. med. Jacka Rolińskiego** „wyniki tych badań (...) obok wartości naukowej mają znaczenie praktyczne”.

Badania stanowiące temat kolejnej pracy składającej się na osiągnięcie naukowe Habilitanta przeprowadzono u 36 łyżwiarzy szybkich uprawiających tę dyscyplinę od co najmniej 3 lat oraz u osób z grupy kontrolnej. Zdaniem **prof. dr hab. med. Jolanty Walusiak-Skorupy** „uzyskane wyniki potwierdziły, że regularne uprawianie intensywnego wysiłku fizycznego w niekorzystnych warunkach otoczenia sprzyja powstawaniu stanu zapalnego dróg oddechowych. Między innymi wykazano, że u sportowców w czasie letniego sezonu średnie surowicze stężenia IL-1ra i HSPA1 były istotnie niższe w porównaniu z sezonem zimowym, co więcej podczas sezonu zimowego obserwowano istotne korelacje między surowiczym stężeniem IL-1ra a temperaturą powietrza atmosferycznego. Ponadto udokumentowano także dodatnie korelacje stężenia IL-1ra w surowicy z wilgotnością względną powietrza oraz z obciążeniem wysiłkiem”. W dalszym ciągu recenzji **prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa** ocenia, że „przeprowadzone przez dr Marcina Kurowskiego badania należy

uznać za nowatorskie. Przede wszystkim dostarczają nowych informacji na temat roli czynników atmosferycznych w rozwoju procesu zapalnego związanego z wysiłkiem. Badania pokazują, które z markerów nieswoistej odpowiedzi immunologicznej mogą zostać wykorzystane w takiej ocenie oraz dokumentują skutki działania powtarzalnego, przewlekłego wysiłku fizycznego”.

Wpływ wysiłku fizycznego na obecność wybranych cytokin i białek odpowiedzi nieswoistej w drogach oddechowych był przedmiotem badań zawartych w piątej z publikacji składających się na ocenianą rozprawę habilitacyjną. Oceniano stężenia TNF- α , IL-1ra, IL-10, HSPA1 oraz sCD14 w kondensacie powietrza wydychanego (EBC) oraz popłuczynach nosowych. Badano zmiany stężeń wymienionych białek pod wpływem narażenia zarówno na ostry, krótkotrwały, jak i przewlekły intensywny wysiłek fizyczny. Badania prowadzono w trzech grupach: u sportowców wyczynowych (pływaków i łyżwiarzy szybkich), u chorych na astmę nie wykonujących regularnie wysiłku sportowego oraz u osób zdrowych, również niećwiczących regularnie. Materiał do badania pobierano przed i po prowokacji wysiłkiem fizycznym na bieżni w dwóch punktach czasowych w okresach zwiększonej i zmniejszonej aktywności treningowej, odpowiednich dla każdej z dyscyplin. W ocenie **prof. dr hab. med. Jolanty Walusiak-Skorupy** najważniejsza i najciekawsza obserwacja wynikająca z tej pracy, „to fakt, iż w dolnych drogach oddechowych zależności i proporcje między stężeniami prozapalnego TNF- α i przeciwzapalnej cytokiny IL-1ra są podobne u sportowców wyczynowych i u chorych na astmę, natomiast różnią się istotnie od stężeń obserwowanych u osób zdrowych nie uprawiających regularnego wysiłku fizycznego.”

W podsumowaniu oceny osiągnięcia naukowego Habilitanta **prof. dr hab. med. Jacek Roliński** stwierdza, że uzyskane przez niego wyniki „są (...) cenną próbą analizy wybranych parametrów układu odpornościowego u osób uprawiających sport wyczynowo i narażonych na nadmierny wysiłek fizyczny. Wszystkie wymienione wyżej publikacje napisane zostały ze znajomością omawianych zagadnień. Należy również podkreślić użyteczny aspekt uzyskanych wyników badań co wnosi nie tylko określone wartości poznawcze, ale ma również znaczenie praktyczne.” Zdaniem **prof. dr hab. med. Macieja Siedlara** „obserwacje te otwierają pole do dalszych, interesujących dociekań naukowych, zwłaszcza odnośnie mechanizmów immunoregulacyjnych operujących w dolnych drogach oddechowych u osób poddawanych dużym obciążeniom fizycznym, niekoniecznie będących sportowcami wyczynowymi”. Recenzent podkreśla też, że przedstawione wyniki „jako osiągnięcie naukowe stanowią istotny wkład Kandydata do dyskusji nad mechanizmami immunologicznych zaburzeń funkcjonalnych związanych z wysiłkiem fizycznym (...)”. Z kolei w opinii **prof. dr hab. med. Jolanty Walusiak-Skorupy** „Habilitant prezentuje kompleksowe podejście do zagadnień związanych z astmą u sportowców i zmianami w drogach oddechowych osób wykonujących długotrwały wysiłek fizyczny, w szczególności nieswoistej odpowiedzi immunologicznej”. Podsumowując swoją ocenę **prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa** pisze: „Wszystkie pięć powiązanych tematycznie publikacji, opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, stanowiących rozprawę habilitacyjną zgłoszonej jako osiągnięcie naukowe stanowią odpowiedź na wiele istotnych pytań z obszaru odpowiedzi dróg oddechowych na obciążenie wysiłkiem. Przeprowadzone przez Habilitanta badania stanowią oryginalny i istotny wkład w naszą wiedzę na temat astmy u sportowców. Przedstawione wnioski wypływają z tych badań, mają ogromne znaczenie poznawcze i praktyczne. Rozprawa habilitacyjna stanowi znaczący, oryginalny wkład dr. n. med. Marcina Kurowskiego w rozwój dziedziny naukowej badań nad uwarunkowaniami astmy u sportowców, w tym przebiegiem nieswoistej odpowiedzi immunologicznej wywołanej obciążeniem wysiłkiem”.

W opinii wszystkich recenzentów przedstawiona do oceny praca w całości spełnia warunki stawiane rozprawom habilitacyjnym.

Działalność dydaktyczna

Dr Marcin Kurowski posiada duże doświadczenie w działalności dydaktycznej. Od roku 2000 prowadzi ćwiczenia, seminaria i wykłady z alergologii i pulmonologii dla studentów Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Oddziału Studiów w Języku Angielskim. O zaangażowaniu Habilitanta w kształcenie młodej kadry medycznej świadczy również fakt, iż od roku akademickiego 2007/2008 dr Kurowski opiekuje się studenckim kołem naukowym przy Klinice Immunologii, Reumatologii i Alergii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Ponadto, Kandydat był kierownikiem specjalizacji z zakresu alergologii jednego lekarza.

Podsumowując ocenę działalności dydaktycznej Habilitanta **prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa** stwierdza, że „*dr Marcin Kurowski jest doświadczonym dydaktykiem, a Jego działalność dydaktyczna odpowiada wymogom stawianym samodzielny pracownikom nauki*”. **Prof. dr hab. med. Maciej Siedlar** podkreśla, iż „*dorobek dydaktyczny Kandydata jest istotny*”. **Prof. dr hab. med. Jacek Roliński** zauważa „*wśród pozostałych osiągnięć Kandydata należy wspomnieć o działalności dydaktycznej, która obejmuje wieloletnią pracę ze studentami Uniwersytetu Medycznego w Łodzi*”.

Działalność organizacyjna

Według **prof. dr hab. Jolanty Walusiak-Skorupy** „*działalność organizacyjną Habilitanta należy uznać za znaczącą i odpowiadającą wysokim kwalifikacjom zawodowym i naukowo-dydaktycznym*”. Opinie pozostałych recenzentów są podobne.

Podsumowanie

W podsumowaniu **prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa** napisała, że „*bardzo istotna działalność naukowa, uznawana międzynarodowo, o wysokiej punktacji KBN/MNiSW – 400 oraz bardzo wysokim współczynniku oddziaływania IF 43,276 oraz wysoka aktywność badawcza i organizacyjna upoważniają mnie do wydania pozytywnej opinii oraz wystąpienia do Rady Naukowej Instytutu Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi, o dopuszczenie dr Marcina Kurowskiego do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia dr habilitowanego*”.

Prof. dr hab. med. Maciej Siedlar stwierdza „*na podstawie analizy przedstawionej mi do oceny dokumentacji, biorąc pod uwagę dorobek naukowy, dydaktyczny, osiągnięcia w zakresie kształcenia kadry medycznej oraz działalność organizacyjną ... pozwalam sobie wystąpić z wnioskiem do Wysokiej Rady Instytutu Medycyny Pracy im. Prof. Jerzego Nofera w Łodzi o nadanie dr n. med. Marcinowi Kurowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych*”.

Prof. dr hab. med. Jacek Roliński „*na podstawie dokonanej oceny osiągnięcia i dorobku naukowego mam przyjemność przedłożyć Wysokiej Radzie Naukowej Instytutu Medycyny Pracy im. Prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi, wniosek o dopuszczenie dr n. med. Marcina Kurowskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego*”.

Pozostali członkowie Komisji również stwierdzili, że dorobek dr Marcina Kurowskiego spełnia w pełni kryteria stawiane rozprawom habilitacyjnym.

Na podstawie przedstawionych opinii oraz autoreferatu Kandydata, Komisja Habilitacyjna podjęła Uchwałę, w której występuje do Rady Naukowej Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi im. prof. dra med. Jerzego Nofera z wnioskiem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna Panu dr Marcinowi Kurowskiemu.

Prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska

Anna Wiela-Hojeńska

Prof. dr hab. Jan Kuś

Jan Kuś

Prof. dr hab. Jacek Roliński

Jacek Roliński

Prof. dr hab. Maciej Siedlar

Maciej Siedlar

Prof. dr hab. Mariola Śliwińska-Kowalska

Mariola Śliwińska-Kowalska

Prof. dr hab. med. Jolanta Walusiak-Skorupa

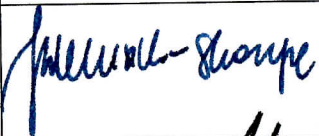
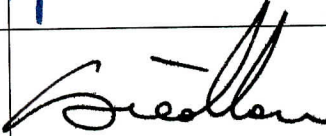

Jolanta Walusiak-Skorupa

Dr hab. med. Marta Wiszniewska

Marta Wiszniewska

Łódź, dn. 25.09.2018 r.

Lista członków Komisji opiniującej wniosek dr Marcina Kurowskiego złożony do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów o przyznanie stopnia doktora habilitowanego obecnych na posiedzeniu w dniu 25 września 2018 r.

Lp.	Funkcja	Tytuł, imię i nazwisko	Podpis
1	Przewodnicząca Komisji	Prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska	
2	Sekretarz Komisji	Dr hab. Marta Wiszniewska	
3	Recenzent	Prof. dr hab. Jolanta Walusiak-Skorupa	
4	Recenzent	Prof. dr hab. Maciej Siedlar	
5	Recenzent	Prof. dr hab. Jacek Roliński	
6	Członek Komisji	Prof. dr hab. Jan Kuś	Nieobecność usprawiedliwiona
7	Członek Komisji	Prof. dr hab. Mariola Śliwińska-Kowalska	